

F Z KEN GÖNDER LMEYECEKT R

T.C.

EDREM T

1. ASL YE HUKUK MAHKEMES

Sayı : 2023/223 Esas

10/01/2024

Konu : Bilgi talebi

ANKARA TAPU VE KADASTRO GENEL MÜDÜRLÜ Ü

Igi: Balıkesir Kadastro Müdürlü ünün 05/01/2024 tarih ve E-79537498-160.01-11300783 sayılı yazısı.

Mahkememizin i bu dosyasından dava konusu: Balıkesir ili, Edremit ilçesi, Güre mahallesi 625 ada 19-20-21 nolu parsellere ait kesinle mi ölçü krokilerinin ve sayısal koordinatlarının gönderilmesi istenilmi olup, ekte gönderilen Balıkesir Kadastro Müdürlü ünün 05/01/2024 tarih ve E-79537498-160.01-11300783 sayılı yazısı gere i istenilen bilgi ve belgelerin gönderilebilmesi için 1.451,00 TL talep edildi i anla ılmı tır.

Mahkememizde görülmekte olan dava zorunlu geçit irtifakı tesisine ili kin olup, re'sen ara tırma ilkesi geçerlidir. Zorunlu geçit davaları, "ülke koordinat sistemine göre memleketin kadastral veya topo rafik kadastral haritasına dayalı olarak ta inmaz malların sınırlarını arazi ve harita üzerinde belirterek hukukî durumlarını tespit etmek suretiyle 4721 sayılı Türk Medeni Kanununun öngördü ü tapu sicilini kurmak, mekânsal bilgi sisteminin alt yapısını olu turmak" için yasa koyucu tarafından vaz edilen Kadastro Kanunu uyarınca ta inmazların sınırları olu turulurken medeni bir hak olan yol hakkının zamanında uygulayıcılar tarafından verilmemi olması nedeniyle açılmaktadır. Ba ka bir ifadeyle devletin, her ta inmaza zorunlu olarak yol hakkı vermesi gerekti i halde, bunun yapılmamı olmasından ötürü Asliye Hukuk Mahkemelerinde geçit irtifakı davaları açılmaktadır. Mahkemeler nezdinde yapılacak yargılama giderleri dava açanlar tarafından kar ılanmaktadır. Bunun dı nda özel kanunlarında yargılama giderlerinden muaf olanlar ile adli yardım talebi kabul edilenler yargılama giderlerinden kısmen veya tamamen muafır. Bu nedenle Balıkesir Kadastro Müdürlü ünün cevabi yazısında geçen; "yargılama giderleri taraflarca kar ılanan davalardan" ekindeki ibareye bir anlam verilmemi tir. Bunun dı nda 6100 sayılı HMK'nın 195.maddesinde, "Tarafların ellerinde bulunmayan ve incelenmesine karar verilen delillerin getirilmesi için, mahkemece ilgili resmî makam ve mercilerle üçüncü ki ilere bu husus bildirilir. Mahkemeye getirilmesi mümkün olmayan deliller, bulundu u yerde incelenebilir veya dinlenebilir." düzenlenmesi, 275/2.maddesinde ise, "Bilirki i, incelemesini gerçekle tirebilmek için, bazı hususların önceden soru turulması ve tespiti ile bazı kayıt ve belgelerin getirilmesine ihtiyaç duyuyorsa, bunun sa lanması için, bir hafta içinde kendisini görevlendiren mahkemeye bilgi verir ve talepte bulunur." düzenlemesi bulunmaktadır. Tapu Kadastro Genel Müdürlü ünün 12.04.2023 tarih ve 2023/5 sayılı genelgesi (2023/5 nolu Talebe Ba lı lemlerin Yapımı ve Kontrolü Genelgesi) incelendi inde, bu genelgenin 4 sayılı Cumhurba kanlı ı Kararnamesinin 484 üncü maddesinin b/1 inci fıkrası, 6083 Sayılı Tapu ve Kadastro Genel Müdürlü ü Döner Sermaye letmesi Kanunu, 3402 sayılı Kadastro Kanunu ve sair yasal mevzuat dayanak gösterilerek çıkartıldı ı anla ılmaktadır. Mahkemelerce verilen ve tescil bildiriminin düzenlenmesi zorunlu olan her türlü karar nedeniyle ayrıca ilgisinden döner sermaye harcı alınmaktadır. Anılan genelgenin 7.maddesinin 1.fıkrasında, "Kadastral harita ve teknik belge örnekleri; ta inmazın maliki, malikin vekili, yasal temsilcisi, mirasçısı, mahkemeler, kamu kurum ve

Adres : EDREM T 1. ASL YE HUKUK MAHKEMES Ayrintılı Bilgi için : Sema ÇATAL Zabıt Katibi

kurulu ları ile bu kurulu lar adına i yapan ki i ve firmalara veya lisanslı bürolara, KBU üzerinden talepleri halinde verilir" düzenlemesinin bulundu u, aynı maddenin 10.fıkrasında, "Asliye Hukuk ve Sulh Hukuk Mahkemelerinde görülen ve yargılama giderleri taraflarca kar ilanan davalarda, bu mahkemelerin talep ettikleri bilgi ve belgeler döner sermaye ücreti kar ılı nda verilir." düzenlemesinin yer aldı ı ve Balıkesir Kadastro Müdürlü ünün 05/01/2024 tarih ve E-79537498-160.01-11300783 sayılı cevabi yazısında genelgenin ilgili maddelerine atıf yapıldı ı anla ılmaktadır. Yukarıdaki yasal düzenlemeler ve taraflar arasındaki uyu mazlı ın hukuki niteli i de dikkate alınarak mahkememizce görevlendirilen bilirki ninin 6100 sayılı HMK'nın 275/2 maddesi gere ince raporunu tanzim etmesi için ihtiyaç duydu u sayısal verilere istinaden Balıkesir Kadastro Müdürlü üne müzekkere yazıldı ı, verilen cevabi yazıda sayısal verilerin gönderilmesi için döner sermaye harcının talep edildi i görülmü tür. Yargılaması devam eden ve resen ara tırılması gereken bir dava nedeniyle döner sermaye harcının genelge kapsamında talep edilmesinin hukuki dayanaklarının bulunup bulunmadı ı anla ılamamı tır. Tapu Ve Kadastro Genel Müdürlü ü Döner Sermaye letmesi Kanunu ve genelgenin çıkartılmasına dayanak yapılan di er mevzuatta (3402 sayılı Kadastro Kanunu, 5368 Sayılı Lisanslı Harita Kadastro Mühendisleri ve Büroları Hakkında Kanun, Tapu Planları Tüzü ü, Döner Sermaye letmesi Yönetmeli ninin 4 üncü maddesinin (a) fıkrası, Tescile Konu Olan Harita ve Planlar Yönetmeli i, Büyük Ölçekli Harita ve Harita Bilgileri Üretim Yönetmeli i, Lisanslı Harita Kadastro Mühendisleri ve Büroları Hakkında Yönetmelik, Tapu Planlarında Yanılma Sınırının Belirlenmesi Hakkında Yönetmelik) mahkemelerin talep etti i bilgi ve belgeler için harç alınaca ına dair bir düzenlemeye rastlanılmamı tır. Yine, Türkiye Cumhuriyeti Anayasa'nın 73/3 maddesinde geçen, "Vergi, resim, harç ve benzeri mali yükümlülükler kanunla konulur, de i tirilir veya kaldırılır." düzenlemesi de dikkate alındı ında kanuni düzenleme ile ortaya konulması gereken vergi veya harcın genelgeyle ortaya konuldu u, bu nedenle genelgede geçen "Asliye Hukuk ve Sulh Hukuk Mahkemelerinde görülen ve yargılama giderleri taraflarca kar ilanan davalarda, bu mahkemelerin talep ettikleri bilgi ve belgeler döner sermaye ücreti kar ılı nda verilir." düzenlemesinin yasal bir dayana ının bulunmadı ı ve Anayasa da aykırı oldu u dü ünülmektedir. Hakeza, mahkememizde ve Edremit ilçesindeki di er Asliye Hukuk Mahkemelerinde, özel kadastro irketlerine verilerek Kadastro Kanunu 22/a kapsamında yapılan yenileme çalı maları sonucunda paftalarda yapılan yanlı lıklar ve teknik hatalar nedeniyle Edremit ilçesi Güre Mahallesinde oldukça fazla sayıda sınır uyu mazlıklar mevcuttur. Bu durumda yasal dayana ını Anayasa'dan ve kanundan de il de genelgeden aldı ı anla ılan düzenleme gere ince vatandaşlardan haksız yere harç alınaca ı hususu da gözetilerek Balıkesir Kadastro Müdürlü ünün 05/01/2024 tarih ve E-79537498-160.01-11300783 sayılı yazısı gere i istenilen bilgi ve belgelerin gönderilebilmesi için talep edilen 1.451,00 TL döner sermaye harcı bedelinin uygulama birli i açısından dayanaklarının ve yerinde bir talep olup olmadı ı hususunda mahkememize bilgi verilmesi rica olunur.

Katip 238135

E-imzalı

Hakim 211111

E-imzalı

EK : Balıkesir Kadastro Müdürlü ünün 05/01/2024 tarih ve E-79537498-160.01-11300783 sayılı yazısı.

Adres : EDREM T 1. ASL YE HUKUK MAHKEMES Ayrintılı Bilgi çin : Sema ÇATAL Zabıt Katibi

